

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) Kodas	Fakultetas	Katedra
Lietuvos istorijos ir istoriografijos periodizaciniai modeliai <i>(privalomas kursas)</i>	Istorija, 05 H	Istorijos fak., Istorijos teorijos ir kultūros istorijos katedra	
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos	0,5	konsultacijos	0,5
individualus	3	tiriamasis rašto darbas	1

Viso: 5 kreditai

Dalyko anotacija			
Kursas, apimdamas Lietuvos istorijos bendrųjų vaizdinių (sintezių), atskiroms istorijos sritims skirtų darbų (monografių) bei paties istorijos mokslo (istoriografijos) raidos studijas, rekonstruoja teorinių Lietuvos istorijos problemų žemėlapi, kuris yra šio kurso objektas ir ašinė perspektyva. Terminas- Lietuvos istorija - suprantamas tiek ontologine, tiek epistemologine prasme, todėl lygiagrečiai gilinamasi ir į klasikinę istorinę problematiką, ir į istoriografiją (istorijos mokslo raidos studijas). Kurse, atsižvelgiant į šiuolaikinės istorijos metodologijas (istorizmo įveikos metodologines mokyklas), analizuojama Lietuvos istorijos istoriografija, šiuolaikiniai tyrimai ir sintezės. Pasirenkama viena arba kelios studijų kryptys: 1. Lietuvos istorijos istoriografijos paradigmos (nagrinėjama Lietuvos istorijos istoriografijos raida); 2. Šiuolaikiniai Lietuvos istorijos teoriniai modeliai; 3. Lietuvos istorijos periodizaciniai modeliai, ligšioliniai procesų ir struktūrų tyrimai; 4. Lietuvos istorijos tyrimų perspektyvos atnaujintos istorikos kontekste. Kurso tikslas- Lietuvos istorijos ir istoriografijos periodizacinių modelių kursas skirtas periodizacinių modelių teorijos ir istorijos refleksijai, integralios sociokultūrinės periodizacijos paieškoms, savo teorinių prielaidų identifikavimui istorijos mokslo sklaidos kontekste. Tokiu būdu daugelis tradicinių Lietuvos istorijos temų ir problemų įgyja naujus probleminius parametrus, suprobleminama ir kontekstualizuojama rengiamos disertacijos periodizacija.			
Pagrindinė literatūra			
1. Aleksandravičius E., Kulakauskas A. Nuo amžių slenksčio: naujausia Lietuvos XIX amžiaus istoriografija. – Kaunas: VDU I-kla, 2001. – 27 p. 2. Aleksandravičius E. Praeitis, istorija ir istorikai. - Vilnius: Vaga, 2000. -510 p. 3. Bumblauskas A. Lietuvos istorijos periodizacijos modeliai socialinės istorijos požiūriu // Lietuvos istorijos studijos, 2006, t. 17, p. 9-26. 4. Bumblauskas A. Senosios Lietuvos istorija. 1009 – 1795 . - Vilnius: R. Paknio I-kla, 2005. - 485 p. 5. Bumblauskas Z. Penkios Zenono Ivinskio teorinės novacijos // Lietuvos istorijos studijos, 1997, nr. 4, p. 14-34. 6. Gudavičius E. [I sk.: Žinomas ir nežinomas Mindaugas] // Mindaugas. - Vilnius: Žara, 1998, p. 9-86. 7. Hermanas A. Lietuvos istorijos tyrimai VFR 1945-1992 // Užsienio lituanistika. 7: Humanitariniai mokslai. – Vilnius: Lietuvos filosofijos ir sociologijos institutas, 1998. 8. Ivinskis Z. Lietuvos istorija: iki Vytauto Didžiojo mirties (<i>Lietuvos istoriografijai skirtas sk.</i>). – Vilnius: Mokslas, 1991, p. 42-92. 9. Janulaitis A. Praeitis ir jos tyrimo rūpesčiai. - Vilnius: Mokslas, 1989, p 5-22. 10. Jonynas J. Lietuvos istoriografija // Jonynas J. Istorijos baruose. – Vilnius: Mokslas, 1984, p. 99-189. 11. Kavolis V. Epochų signatūros. – Chicago: A. Mackaus knygų leidimo fondas, 1991. - 213 p. 12. Lasinskas P. Istorijos mokslas Vytauto Didžiojo universitete 1922 – 1940: daktaro disertacija. - Kaunas, 2000. 13. Lietuvos sovietinė istoriografija. Teoriniai ir ideologiniai kontekstai. <i>Specialusis „Lietuvos istorijos studijų“ leidinys</i>, t. 2. Vilnius: Aidai, 1999. - 435 p. 14. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos tradicija ir paveldo „dalybos“. <i>Specialusis „Lietuvos istorijos studijų“ leidinys</i>, t. 5. Vilnius: VU I-kla, 2008. 15. Norkus Z. Istorika: istorinis įvadas. Vilnius: Taura, 1996. -246 p. 16. Šepetys N. Rusijos ir Lietuvos santykiai XX amžiaus šiuolaikinėje lietuvių istoriografijoje// Lietuvos istorijos studijos, t. 19, 2007, p. 150-162.			
Konsultuojančiųjų	mokslo	pedag.	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti

dėstytojų vardas, pavardė	laipsnis	vardas	per pastaruosius 5 metus
Alfredas Bumblauskas	Dr. (HP)	Prof.	1. Senosios Lietuvos istorija, 1009-1795. Vilnius. R. Paknio leidykla, 2005. – 485. 2. Vilniaus universiteto istorinės atminties modeliai ir praeities reprezentacijos XIX-XX amžiuje // Lietuvos istorijos studijos, 2005, t. 16, p. 48 – 64. 3. Multikonfessionalität des Großfürstentums Litauen im europäischen Kontext // Jahrestagung. 2005, p. 29-46 4. Lietuvos istorijos periodizacijos modeliai socialinės istorijos požiūriu // Lietuvos istorijos studijos, 2006, t. 17, p. 9 - 26. 5. Gegužės 3 dienos Konstitucija: Lietuvos ir Lenkijos užmarštys // 1791 metų Gegužės 3 dienos konstitucijos ir trečiųjų Lietuvos ir Lenkijos valstybių įstojimo į Europos Sąjungą metinių iškilmingo minėjimo ir konferencijos medžiaga. Vilnius, 2007, p. 79 – 99. 6. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos paveldo „dalybos“ ir „Litva/Lietuva“ distinkcijos konceptas // Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos tradicija ir paveldo „dalybos“. <i>Specialusis „Lietuvos istorijos studijų leidinys“</i>, t. 5. Vilnius: VU I-kla, 2008, p. 15-66.
Eligijus Raila	Dr.	Doc.	1. Apie 1791 gegužės 3-iosios konstituciją. Vilnius: Aidai, 2007. 2. Apie valdovo simbolius // Lietuvos istorijos studijos, t. 16. V., 2005, p. 109-110. 3. Krikščionybės Lietuvoje istorija. – V., 2006, 596p. (bendraut. D. Baronas, R. Černius, L. Jovaiša, M. Paknys, A. Streikus, P. Subačius) 4. Barok // Kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego : analizy i obrazy. Kraków, 2006, p. 34-49. 5. Odrodzenie // Kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego: analizy i obrazy. Kraków, 2006, p. 431-446. 6. Oświecenie // Kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego: analizy i obrazy. Kraków, 2006 , p. 447-461.
Patvirtinta Istorijos fakulteto taryboje 2003 m. spalio mėn. 16 d. , protokolo Nr. 3. Atnaujinta 2008 m. rugsėjo 18 d.			
Dekanas prof. dr. Zenonas Butkus			